

RAPORT

de monitorizare a implementării Strategiei de dezvoltare a sistemului statistic național 2016-2020

Strategia de dezvoltare a sistemului statistic național 2016-2020 (SDSSN), aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.1451 din 30.12.2016 constituie documentul de bază de planificare strategică a dezvoltării Sistemului Statistic Național pe termen mediu.

Prezentul Raport prezintă rezultatele monitorizării implementării Strategiei la finele perioadei de implementare, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.1451/2016 4. Raportul este bazat pe informațiile deținute de Biroul Național de Statistică și informațiile prezentate de către instituțiile de resort privind realizarea SDSSN.

Raportul reflectă nivelul de realizare a obiectivelor strategice și gradul de atingere a indicatorilor de impact și rezultatele obținute, factorii și/sau provocările care au avut impact asupra realizării Strategiei. Raportul include următoarele componente:

- I. Rezultatele implementării Planului de acțiuni al SDSSN 2016–2020, pe direcții prioritare și obiective
- II. Analiza indicatorilor de impact
- III. Provocările în realizarea Strategiei

Informația detaliată privind realizarea Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei de dezvoltare a sistemului statistic național 2016-2020 este prezentată în anexă la prezentul Raport.

I. Rezultatele implementării Planului de acțiuni al SDSSN 2016–2020, pe direcții prioritare și obiective

Rezultatele implementării Strategiei sunt evaluate în baza determinării nivelurilor de realizare a acțiunilor: „Realizat”, „Realizat parțial”, „Nerealizat”, pe parcursul perioadei examinate.

Planul de acțiuni al SDSSN 2016-2020 prevede 170 de acțiuni și sub-acțiuni. La sfârșitul perioadei de raportare (31 decembrie 2020), din totalul acțiunilor/sub-acțiunilor planificate pentru anii 2016–2020, peste 44% (75 acțiuni/sub-acțiuni) au fost realizate integral, 45% (77 acțiuni/sub-acțiuni) au fost realizate parțial și/sau erau în curs de realizare, iar 11% (18 acțiuni/sub-acțiuni) nu au fost realizate.

Rezultatele implementării SDSSN 2016-2020 (acțiunilor/sub-acțiunilor din Planul de acțiuni al Strategiei), pe **Direcții prioritare** și **Obiective**, sunt prezentate în tabelul de mai jos:

Direcția prioritară/Obiectivul specific	Acțiuni/sub-acțiuni			
	Total	Realizate integral	Realizate parțial	Nerealizate
TOTAL	170	75	77	18
Nivelul de realizare (în % față de total)	100	44,1	45,3	10,6
inclusiv:				
Direcția prioritară 1. Calitate îmbunătățită a produselor și serviciilor statistice	119	49	57	13

Direcția prioritară/Obiectivul specific	Acțiuni/sub-acțiuni			
	Total	Realizate integral	Realizate parțial	Nerealizate
Nivelul de realizare a direcției prioritare 1, %	100	41,2	47,9	10,9
din care:				
Obiectivul 1.1. Statistica oficială aliniată la standardele de calitate internaționale	42	12	27	3
Nivelul de realizare a obiectivului 1.1., %	100	28,6	64,3	7,1
Obiectivul 1.2. Produsele și serviciile statistice diversificate, dezvoltate și consolidate	63	31	22	10
Nivelul de realizare a obiectivului 1.2., %	100	49,2	34,9	15,9
Obiectivul 1.3. Datele și informațiile statistice eficient diseminate și utilizate în societate	14	6	8	0
Nivelul de realizare a obiectivului 1.3., %	100	42,9	57,1	0
Direcția prioritară 2. Cadrul instituțional al sistemului statistic național consolidat	51	26	20	5
Nivelul de realizare a Direcției prioritare 2	100	51,0	39,2	9,8
din care:				
Obiectivul 2.1. Sistemul statistic național consolidat sub aspect organizațional, operațional și funcțional	30	20	9	1
Nivelul de realizare a obiectivului 2.1., %	100	66,7	30,0	3,3
Obiectivul 2.2. Rolul consolidat de coordonator al Biroului Național de Statistică pentru sistemul statistic național	21	6	11	4
Nivelul de realizare a obiectivului 2.2., %	100	28,6	52,4	19,0

Situația privind realizarea fiecărei acțiuni/sub-acțiuni în parte este prezentată în anexă.

Gradul de realizare a Strategiei a depins atât de disponibilitatea resurselor financiare, cât și, în mare măsură, de participarea tuturor actorilor la procesul de implementare a acesteia. În acest context, implementarea cu întârziere de doi ani a Proiectului UE ParStat a cauzat unele întârzieri în implementarea activităților, iar neinițierea implementării Proiectului UE privind asigurarea BNS cu echipament tehnic (în cadrul proiectului ENI/2019/406-262 „Supply of Equipment for the National Bureau of Statistics of the Republic of Moldova”) a cauzat nerealizarea acțiunilor privind: dezvoltarea și modernizarea infrastructurii tehnologiei informaționale; implementarea unor instrumente moderne pentru colectarea datelor; dezvoltarea sistemelor moderne de stocare a datelor etc.

Activitățile preconizate în Strategie pot fi divizate în două componente majore:

1. Cadrul instituțional
2. Produse și servicii statistice

Implementarea SDSSN 2016-2020 pe componentele sus-menționate s-a soldat cu următoarele rezultate:

1. Realizări majore ce țin de cadrul instituțional

Realizările cele mai importante privind dezvoltarea cadrului instituțional sunt prezentate mai jos:

Aprobarea **Legii nr.93/2017 cu privire la statistica oficială**, elaborată în baza *Legii generice privind statistica oficială*, conform *Principiilor Fundamentale ale Statisticii Oficiale ale ONU* și *Codului de Practici al Statisticii Europene* plasează Republica Moldova ca prima țară în cadrul Parteneriatului Estic care a adoptat o asemenea lege. Noua lege cu privire la statistica oficială și relevanța sa pentru Parteneriatul Estic este unul din cele 20 de rezultate majore specificate în documentul „Parteneriatul Estic - 20 Rezultate până în 2020” (https://eeas.europa.eu/sites/eeas/files/swd_2017_300_fl_joint_staff_working_paper_en_v5_p1_94_0530.pdf). Prevederile acestei legi reglementează și susțin dimensiunile instituționale, organizaționale și de producție a întregului sistem statistic național și vin să introducă și să implementeze practici moderne în producția statisticii oficiale.

Aprobarea **Hotărârii Guvernului nr.244/2018 cu privire la Consiliul Național pentru Statistică** (CNS) a permis reactivarea activității CNS, prin includerea activității acestuia în procesul de luare a deciziilor privind dezvoltarea SSN.

Aprobarea **Hotărârii Guvernului nr.935/2018 cu privire la organizarea și funcționarea Biroului Național de Statistică** a oferit cadrul juridic pentru reorganizarea BNS.

Aprobarea Hotărârii Guvernului nr.862/2017 cu privire la instituirea Comisiei Naționale pentru Recensăminte Runda Mondială 2020 și elaborarea proiectului legii în corespundere cu recomandările internaționale privind recensămintele și bunele practici ale altor state constituie activități importante în vederea pregătirii către viitorul Recensământ al populației și al locuințelor (RPL) Runda 2020.

În scopul monitorizării Agendei Globale de dezvoltare durabilă până în 2030, în colaborare cu Cancelaria de Stat, instituțiile naționale de resort și cu suportul agențiilor ONU, a fost desfășurat procesul de adaptare a setului de indicatori ai Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă (ODD), aprobați de către Comitetul pentru Statistică a ONU (la sesiunea 46) și elaborată lista de indicatori ODD naționali¹, care după revizuirea din 2019 a servit drept bază pentru elaborarea primului Raport voluntar național (VNR)² privind implementarea Agendei de Dezvoltare Durabilă 2030 și Anexa statistică³, prezentat de către Guvern în cadrul Forumului politic la nivel înalt pentru dezvoltare durabilă 2020⁴.

În cadrul diverselor proiecte de asistență tehnică au fost organizate o serie de activități de instruire a colaboratorilor BNS și altor producători de statistică din țară, e.g. cu genericul: *componenta contului financiar* în cadrul proiectului SIDA⁵, *Statistica regională* în cadrul proiectului UE StatReg⁶, pe diverse tematici în cadrul proiectului UE de asistență pentru țările parteneriatului estic⁷ (STEP) și în cadrul proiectelor de asistență tehnică acordate de agențiile ONU⁸.

---

¹ <https://cancelaria.gov.md/ro/apc/nationalizarea-indicatorilor-pentru-monitorizarea-obiectivelor-de-dezvoltare-durabila>

² <https://statistica.gov.md/pageview.php?l=ro&id=6306&idc=605>

³ https://statistica.gov.md/public/files/SDG/docs/SDG_in_Moldova_ro.pdf

⁴ <https://cancelaria.gov.md/ro/content/guvernul-prezentat-la-new-york-primul-raport-pe-implementarea-agendei-de-dezvoltare-durabila>

⁵ <https://statistica.gov.md/pageview.php?l=ro&idc=598&>

⁶ <https://statistica.gov.md/pageview.php?l=ro&idc=486&>

⁷ <https://statistica.gov.md/newsview.php?l=ro&idc=30&id=6465>

⁸ <https://statistica.gov.md/pageview.php?l=ro&idc=497&id=4703>

Întru promovarea metodelor inovative în producerea de date statistice au fost organizate un șir de evenimente cu participarea producătorilor și utilizatorilor de statistici oficiale cu tematica:

- „Implementarea metodologiei de calcul a Sistemului Conturilor Naționale, ONU, 2008”;
- „Implementarea metodologiei de estimare a indicatorilor sărăciei”;
- „Dezvoltarea mediului de afaceri din perspectiva de gen”;
- „Colectarea de date georeferențiate despre locuințe”;
- „Utilizarea Statisticilor de Gen”⁹;
- „Estimarea populației cu reședința obișnuită”;
- „Revizuirea indicatorilor de monitorizare a Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă”¹⁰.

În cadrul avizării Programului anual de lucrări statistice au fost create grupuri specifice cu utilizatorii și respondenții pe domeniile: statistica întreprinderilor, agricultură, mediu și social.

A fost inițiat procesul de transfer al unor lucrări statistice ale BNS către alți producători de statistici, e.g. prin transmiterea producerii datelor privind statistica deșeurilor la Agenția Mediului, în baza sistemului informațional „Managementul deșeurilor”, care a permis anularea cercetărilor statistice 1-deșeuri toxice și 2-deșeuri, prelucrate de BNS.

2. Realizări majore ce țin de produse și servicii statistice

Prin Hotărârea Guvernului nr.570/2017¹¹ a fost aprobat *Nomenclatorul Unităților Teritoriale de Statistică* (NUTS), în conformitate cu cerințele Uniunii Europene.

Prin Hotărârea Colegiului din 29 iunie 2017¹² a fost aprobată Politica de calitate a BNS, reprezentând un pas important în implementarea sistemului de management al calității în producția statisticii oficiale.

În perioada 2016-2019 au fost elaborate noi metadate - pentru *indicatori pe termen scurt în energetică, cifra de afaceri în comerț și servicii, protecția aerului atmosferic, formarea și utilizarea deșeurilor*. În cadrul proiectului UE ParStat au fost elaborate metadate în formatul SIMS (Single Integrated Metadata Structure - rapoarte de calitate standardizate, utilizate de statele UE) pentru unele anchete statistice în întreprinderi și gospodării realizate de BNS.

În vederea implementării sistemului de management al calității, au fost documentate integral procesele statistice conform modelului GSBPM, promovat de către UNECE pentru unele anchete statistice în întreprinderi și gospodării.

A fost extinsă Banca de date a BNS, precum și plasate noi produse statistice pe site-ul BNS (infografice, aplicații noi de vizualizare a datelor, aplicația IT de vizualizare a principalilor indicatori din situațiile financiare, aplicația IT pentru respondenți „Ce formulare trebuie să prezint” etc.)

Unele lucrări efectuate în premieră în perioada de referință sunt prezentate mai jos:

- a fost începută producerea indicatorilor privind statistica inovării, conform cerințelor UE¹³;
- a fost elaborat Produsul Regional Brut¹⁴;

⁹ <https://statistica.gov.md/newsview.php?l=ro&idc=30&id=6152>

¹⁰ <https://statistica.gov.md/newsview.php?l=ro&idc=30&id=6535>

¹¹ <http://lex.justice.md/viewdoc.php?action=view&view=doc&id=371401&lang=1>

¹² <http://www.statistica.md/pageview.php?l=ro&idc=541&>

¹³ <http://www.statistica.md/newsview.php?l=ro&idc=168&id=5882&parent=0>

¹⁴

http://statbank.statistica.md/pxweb/pxweb/ro/40%20Statistica%20economica/40%20Statistica%20economica__13%20CNT__CNT010/?rxid=9a62a0d7-86c4-45da-b7e4-fecc26003802

- a fost realizată Cercetarea statistică privind Tranziția de la muncă la pensionare, în conformitate cu normele UE (modul adițional la Ancheta Forței de Muncă)¹⁵;
- a fost efectuată diseminarea rezultatelor RPL 2014¹⁶;
- au fost elaborați indicatorii Conturilor Naționale, conform metodologiei SCN, ONU, 2008;
- au fost implementate noile cercetări selective în agricultură, conform chestionarelor 1-CMPA¹⁷ și 2-CMPA¹⁸;
- au fost revizuiți indicatorii de monitorizare a implementării Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă 2030, cu descrierea metodologică a acestora, precum și colectați indicatorii ODD produși la nivel național pentru anii 2010-2018;
- a fost elaborat setul de 33 de indicatori de dezvoltare durabilă ce țin de „economia verde”¹⁹;
- au fost elaborați și plasați pe pagina Web indicatorii privind demografia întreprinderilor²⁰;
- au fost introduși indicatori adiționali privind activitatea întreprinderilor mici și mijlocii;
- a fost realizată cercetarea statistică în întreprinderi privind dezvoltarea mediului de afaceri din perspectiva de gen²¹;
- au fost elaborate și diseminate date statistice privind nivelul sărăciei în Republica Moldova în anii 2014-2018²² și anul 2019;
- a fost ajustată metodologia AFM cu cele mai recente practici și standarde internaționale din domeniu. Începând cu anul 2019, rezultatele AFM sunt produse cu aplicarea acestor modificări metodologice²³;
- au fost efectuate calculele cu privire la numărul populației, cu utilizarea noțiunii de *reședință obișnuită*²⁴, care au la bază populația de la Recensământul populației și al locuințelor din anul 2014, actualizate ulterior cu utilizarea datelor Inspectoratului General al Poliției de Frontieră cu privire la traversările frontierei de stat;
- a fost elaborat un modul suplimentar²⁵ despre „Influența pandemiei COVID-19 asupra gospodăriei” în baza căruia, începând cu trimestrul II al anului 2020, sunt colectate date adiționale în cadrul Cercetării Bugetelor Gospodăriilor Casnice.

Au fost colectate în cadrul Anchetei Forței de Muncă informații adiționale despre cauzalitatea pandemiei de Covid-19 asupra situației pe piața muncii, cu diseminarea acestora în baza unei secțiuni dedicate „Impactului pandemiei COVID-19 asupra situației pieței muncii” incluse în comunicatele de presă „Forța de muncă în Republica Moldova: ocuparea forței de muncă și șomajul”, diseminate pentru trimestrul I²⁶ și II²⁷ ale anului 2020.

Totuși, pe lângă realizările obținute în această perioadă au fost înregistrate și o serie de **restanțe**, ce țin de nerealizarea următoarelor acțiuni, inclusiv:

- organizarea și efectuarea auditului intern de calitate în cadrul Biroului Național de Statistică;

¹⁵ <http://statistica.gov.md/newsview.php?l=ro&idc=168&id=5764>

¹⁶ <https://statistica.gov.md/pageview.php?l=ro&idc=479&>

¹⁷ http://statistica.gov.md/public/files/Formulare_statistice/2019/Agricultura/1_CMPA.xls

¹⁸ http://statistica.gov.md/public/files/Formulare_statistice/2019/Agricultura/1_CMPA.xls

¹⁹ http://www.eap-green.org/resources/Raport_RO.pdf

²⁰ <http://www.statistica.gov.md/newsview.php?l=ro&idc=168&id=6179>

²¹ <https://statistica.gov.md/newsview.php?l=ro&idc=168&id=6725>

²² <https://statistica.gov.md/newsview.php?l=ro&idc=168&id=6698>

²³ <https://statistica.gov.md/newsview.php?l=ro&idc=168&id=6617>

²⁴ <https://statistica.gov.md/newsview.php?l=ro&idc=168&id=6416>

²⁵ <https://statistica.gov.md/newsview.php?l=ro&idc=30&id=6637>

²⁶ <https://statistica.gov.md/newsview.php?l=ro&idc=168&id=6681>

²⁷ <https://statistica.gov.md/newsview.php?l=ro&idc=168&id=6749>

- eficientizarea procesului de editare statistică;
- crearea și dezvoltarea portalului geostatistic pentru diseminarea datelor geospațiale;
- elaborarea Indicelui armonizat al prețurilor de consum;
- dezvoltarea statisticii transporturilor de mărfuri și pasageri în conformitate cu standardele internaționale (ONU/EUROSTAT);
- realizarea cercetării statistice privind cheltuielile nerezidenților cazați în structurile de primire turistică;
- realizarea cercetării statistice asupra populației privind utilizarea tehnologiei informației și comunicațiilor;
- implementarea mecanismului de elaborare a prognozelor demografice pentru utilizarea acestora în programele de dezvoltare și planificare strategică;
- introducerea codificării semi-automatizate pentru cercetarea bugetelor gospodăriilor casnice (cheltuieli);
- consolidarea capacităților Inspectoratului de Stat al Muncii în calitate de producător de statistici oficiale privind accidentele în muncă;
- reproiectarea instrumentarului și revizuirea metodologiilor cercetării statistice privind cercetarea-dezvoltarea, conform manualului Frascati;
- dezvoltarea statisticilor privind bolile profesionale;
- dezvoltarea planului de carieră pentru angajații în statistică (nivel de salarizare, loc de muncă atractiv, carieră, beneficii etc.);
- realizarea auditului de sistem privind funcțiile și realizarea atribuțiilor conform practicilor internaționale;
- efectuarea analizei calitative a statisticilor pe care urmează să le elaboreze sistemul statistic național - (Statistical Capacity Building Indicators Assessments - PARIS21);
- stabilirea de către BNS a condițiilor tehnice și procedurale de respectare a criteriilor calității statisticilor, de către membrii SSN, conform normelor și standardelor stabilite în plan internațional;
- crearea și punerea în aplicare a unui mecanism de monitorizare și evaluare a calității datelor statistice produse de membrii sistemului statistic național.

În contextul celor expuse, se constată că cele 5 obiective planificate au fost realizate parțial.

II. Analiza indicatorilor de impact

Strategia de dezvoltare a sistemului statistic național 2016-2020 include două **direcții prioritare**:

- *calitate îmbunătățită a produselor și serviciilor statistice;*
- *cadrul instituțional al sistemului statistic național consolidat.*

Astfel, cu referire la indicatorii de impact, conform celor două direcții prioritare și a obiectivelor strategice stipulate în SDSSN 2016-2020, au fost stabilite următoarele rezultate:

Direcția prioritară/Obiectivul specific	Indicator de impact/rezultat	Note despre realizări
<p>Direcția prioritară 1 Calitate îmbunătățită a produselor și serviciilor statistice</p> <p><i>Obiectivul 1.1.</i> Statistica oficială aliniată la standardele de calitate internaționale</p> <p><i>Măsura 1.1.1.</i> Introducerea sistemului de calitate în sistemul statistic național</p> <p><i>Măsura 1.1.2.</i> Optimizarea proceselor de producție statistică</p> <p><i>Măsura 1.1.3.</i> Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii tehnologiei informaționale și de comunicații a sistemului statistic național</p>	<p>Gradul de încredere în datele statistice apreciat la nivel de încredere „mediu”</p> <p>Gradul de aliniere a statisticilor oficiale ale Republicii Moldova la standardele internaționale apreciat cu un calificativ oficial recunoscut ca „mediu”</p> <p>Politică de calitate asumată, sistem de management al calității definit și implementat în cadrul Biroului Național de Statistică și altor producători de statistici oficiale</p> <p>Frecvența acțiunilor de optimizare a proceselor de producție în cadrul sistemului statistic național efectuate „continuu - cu o regularitate minimă anuală”</p> <p>Nivel de modernizare a sistemului tehnologiilor informaționale și de comunicații al sistemului statistic național considerat „ridicat” cu un grad de automatizare a proceselor statistice de 80%</p>	<p>Conform Evaluării Globale realizate de către Eurostat în 2019, <i>BNS oferă servicii bune utilizatorilor, în special prin intermediul paginii sale web bine dezvoltate. Statisticile sunt prezentate într-un mod clar și pe înțeles, însoțite de metadate și îndrumări.</i></p> <p>BNS are o politică clară de adoptare a standardelor și metodologiilor europene și internaționale în elaborarea statisticilor oficiale. În ultimii cinci ani s-au remarcat următoarele realizări:</p> <ul style="list-style-type: none"> • au fost introduse metodologii și clasificări internaționale și europene; • au fost implementate noi produse statistice <p>Realizat parțial</p> <p>În cadrul BNS a fost:</p> <ul style="list-style-type: none"> - elaborată Politica de calitate; - definit sistemul de management al calității <p>Acțiunile de optimizare a instrumentarului statistic în cadrul BNS se realizează în mod regulat în cadrul elaborării Programului anual de lucrări statistice. De asemenea, au fost digitizate 26 de formulare statistice și plasate în Ghișeul unic de raportare (raportare.gov.md)</p> <p>Realizat parțial</p> <p>Gradul de automatizare a proceselor statistice a atins un nivel de peste 80%.</p> <p>Au fost dezvoltate:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aplicația IT de vizualizare a principalilor indicatori din situațiile financiare; - aplicația IT pentru respondenți „<i>Ce formulare trebuie să prezint</i>”; - sistemul de preluare a datelor prin Platforma de interoperabilitate MConnect (accesarea surselor de date administrative);

Direcția prioritară/Obiectivul specific	Indicator de impact/rezultat	Note despre realizări
<p><i>Obiectivul 1.2.</i> Produsele și serviciile statistice diversificate, dezvoltate și consolidate</p>	<p>Gradul de satisfacere cu produse și servicii statistice crescut treptat până la nivelul de satisfacere „mediu”</p>	<ul style="list-style-type: none"> - raportarea electronică prin includerea în ghișeul unic a 26 rapoarte statistice și financiare; - și ajustate aplicații IT pentru rapoarte statistice (1-INOV, DMA, ASA) și financiare <p>Realizat parțial</p> <p>Conform Evaluării Globale realizate de către Eurostat în 2019, BNS oferă un serviciu bun utilizatorilor, în special prin intermediul unei pagini WEB moderne, cu unele caracteristici inovatoare (banca de date, hărți interactive, diverse instrumente de diseminare). Indicatorii statistici din domeniul macroeconomic, mediul de afaceri, agricultura, inovare etc. elaborați conform cerințelor internaționale și compatibili la nivel internațional</p>
<p><i>Măsura 1.2.1.</i> Dezvoltarea statisticii macroeconomice</p>	<p>Indicatori ai statisticii macroeconomice (indicatorii statistici de bază din conturile naționale, statistica prețurilor și statistica comerțului exterior de mărfuri și servicii) disponibili și comparabili cu indicatorii EUROSTAT/ ONU</p>	<p>Realizat parțial</p> <p>Au fost consolidate calculele indicatorilor macroeconomici în corespundere cu standardele internaționale:</p> <ul style="list-style-type: none"> - conturile naționale (conform SCN ONU 2008); - statistica prețurilor (corespunde standardelor internaționale și Manualului Indicii Prețurilor de Consum, ediția 2004, elaborat de OIM, FMI, OSCE și OCDE); - comerțul exterior (în conformitate cu metodologia și clasificatoarele internaționale: Nomenclatura Combinată a Mărfurilor (HS-2017) și Nomenclatura Combinată (CN) a Uniunii Europene
<p><i>Măsura 1.2.2.</i> Dezvoltarea statisticii agricole și a mediului înconjurător</p>	<p>Indicatori privind statistica agriculturii și mediului disponibili și comparabili cu indicatorii EUROSTAT/ ONU</p>	<p>Realizat parțial</p> <p>Într-o executare a măsurii 2, au fost realizate:</p> <ul style="list-style-type: none"> - balanțele resurselor alimentare și utilizării lor - în conformitate cu metodologia FAO ONU și sunt disponibili pentru utilizatori; numărul lor a fost extins cu 5 balanțe adiționale; - format setul de 45 indicatori de mediu (din care circa 470 sub-indicatori, inclusiv 15 sub-indicatori noi) în dinamică

Direcția prioritară/Obiectivul specific	Indicator de impact/rezultat	Note despre realizări
<p><i>Măsura 1.2.3.</i> Dezvoltarea statisticii întreprinderilor</p>	<p>Indicatori statistici privind activitatea întreprinderilor produși și diseminați conform standardelor Uniunii Europene</p>	<p>îndelungată, recomandat de către CEE ONU, în baza căruia a fost elaborat Raportul Național privind Starea Mediului;</p> <ul style="list-style-type: none"> - format setul de 33 indicatori de creștere „verde” în dinamică (din care 3 noi) recomandat de către OECD <p>Realizat parțial</p> <p><u>Statistici pe termen scurt și pe termen lung:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - principalii indicatori din domeniul statisticii industriei recalculați în retrospectivă în conformitate cu CAEM-2; - indicii producției industriale ajustați la factorul sezonier și factorul calendaristic în conformitate cu cerințele Eurostat; - indicatori noi privind demografia întreprinderilor plasați pe pagina web a BNS; - indicatori adiționali privind activitatea întreprinderilor mici și mijlocii elaborați și plasați pe pagina web a BNS. <p><u>Statistica energeticii</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - 4 indicatori vizând prețurile la energie elaborați și plasați pe pagina web, raportați semestrial către Eurostat; - indicatorii Balanței energetice elaborați în conformitate cu recomandările Eurostat, raportați anual către Eurostat. <p><u>Statistica cercetării și inovării</u></p> <p>7 indicatori noi vizând domeniul cercetării și inovării elaborați și plasați pe pagina web a BNS</p>
<p><i>Măsura 1.2.4.</i> Dezvoltarea statisticilor sociale</p>	<p>În anul 2020 indicatori statistici de bază ai populației, demografiei și migrației, indicatori statistici de bază ai pieței muncii, indicatori de bază din domeniul statisticii educației, statisticii sănătății, condițiilor de viață elaborați conform</p>	<p>Realizat parțial</p> <p><u>Statistica populației și migrației:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - au fost revizuiți indicatorii privind populația și ? indicatorii demografici la nivel de țară pentru perioada 2014-2019, prin aplicarea definiției UE de <i>reședință obișnuită</i>, a cerințelor ONU pentru evidența statisticii privind mișcarea naturală (Revizia 3);

Direcția prioritară/Obiectivul specific	Indicator de impact/rezultat	Note despre realizări
<p><i>Măsura 1.2.5.</i> Îmbunătățirea nivelului de dezagregare a indicatorilor socioeconomi (statistica regională, statistica gender, indicatorii naționali localizați pentru raportarea obiectivelor</p>	<p>cerințelor naționale necesare pentru elaborarea și monitorizarea documentelor naționale de politici, disponibili și comparabili cu indicatorii EUROSTAT și ONU</p> <p>Indicatori ai obiectivelor de dezvoltare durabilă naționalizați și localizați</p>	<ul style="list-style-type: none"> - au fost estimați indicatorii migrației internaționale în conformitate cu metodologia ONU (1998). <p><u>Statistica educației:</u> Au fost ajustați conform Clasificării Internaționale Standard a Educației (ISCED 2013) indicatorii:</p> <ul style="list-style-type: none"> - numărul de studenți; - numărul de absolvenți cu dezagregarea pe sexe, după forma de învățământ, după forma de finanțare. <p><u>Statistica salariilor:</u> Definiția indicatorului „numărul locurilor de muncă vacante” a fost aliniată la normele Eurostat (regulamentele UE cu privire la statisticile locurilor de muncă vacante).</p> <p><u>Statistica ocupării:</u> În conformitate cu noul standard internațional (ILO: „Resolution 19 concerning statistics of work, employment and labour underutilization (2013)”:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a fost ajustată definiția „ocupării”; - sunt produși indicatori noi de subutilizare a forței de muncă. <p><u>Statistica nivelului de trai:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - începând cu 2019, este implementată în practică metodologia revizuită de calculare a pragului absolut al sărăciei; - în conformitate cu metodologia nouă au fost recalculați indicatorii privind sărăcia pentru anii 2014-2018 <p>Realizat</p> <p>În cursul implementării Agendei 2030 Republica Moldova a fost una dintre primele țări care a naționalizat (în 2016) și apoi a revizuit (în 2019) setul național de indicatori ODD. Ambele procese au fost concepute pentru a evalua relevanța, categoria și disponibilitatea fiecărui indicator. În 2019 pentru a evalua gradul de disponibilitate al indicatorilor ODD naționalizați și nivelul lor de conformitate cu</p>

Direcția prioritară/Obiectivul specific	Indicator de impact/rezultat	Note despre realizări
<p>de dezvoltare durabilă)</p> <p><i>Obiectivul 1.3.</i> Datele și informațiile statistice eficient diseminate și utilizate în societate</p> <p><i>Măsura 1.3.1.</i> Îmbunătățirea diseminării datelor și accesul la datele statistice</p> <p><i>Măsura 1.3.2.</i> Promovarea culturii</p>	<p>Gradul de utilizare a informațiilor statistice în luarea deciziilor publice crescut până la nivelul „permanent”</p> <p>Ecart al termenelor de diseminare a datelor statistice redus la 25% și conformat la Standardul Special de Determinare a Datelor PLUS</p> <p>Număr al utilizatorilor de statistici oficiale</p>	<p>lista globală a indicatorilor ODD și metodologiile de calcul internaționale propuse, specialiștii BNS au revizuit indicatorii ODD în consultare cu furnizorii naționali de date.</p> <p>Ca rezultat al revizuirii au fost identificați 332 indicatori relevanți, din care 148 globali, 124 – globali ajustați și 60 –naționali proxy, din care:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 113 indicatori țin de competența Biroului Național de Statistică; - 219 – de alte autorități publice și organizații. <p>Au fost identificate peste 100 tipuri de dezagregări, 73 indicatori sunt dezagregați pe sexe.</p> <p>(https://cancelaria.gov.md/ro/apc/nationalizarea-indicatorilor-pentru-monitorizarea-obiectivelor-de-dezvoltare-durabila, https://statistica.gov.md/newsview.php?l=ro&idc=30&id=6535)</p> <p>Realizat</p> <p>Datele statistice sunt diseminate de către BNS prin intermediul paginii web și alte mijloace de diseminare în baza catalogului de diseminare anual, plasat pe site-ul BNS și respectat cu strictețe</p> <p>Realizat</p> <p>Termenele de diseminare la sfârșitul anului 2020 corespundeau Standardului de Special de Diseminare a Datelor (SDDS) pentru 21 categorii de date din sectorul real, fiscal, financiar, extern și demografic, cu excepția indicatorului <i>Indicele producției industriale și Indicele bursier</i>, pentru care Biroul Național de Statistică și Comisia Națională a Pieței Financiare respectiv și-au asumat opțiuni de flexibilitate. Pentru 8 categorii de date, indicatorii sunt diseminați cu 15-50% mai devreme decât cele prevăzute de SDDS</p> <p>Realizat</p>

Direcția prioritară/Obiectivul specific	Indicator de impact/rezultat	Note despre realizări
<p>statistice la nivelul utilizatorilor</p> <p>Direcția prioritară 2 Cadrul instituțional al sistemului statistic național consolidat</p> <p><i>Obiectivul 2.1.</i> Sistemul statistic național consolidat sub aspect organizațional, operațional și funcțional</p> <p><i>Măsura 2.1.1.</i> Consolidarea politicilor și coordonarea statisticii</p> <p><i>Măsura 2.1.2.</i> Fortificarea managementului resurselor umane în cadrul sistemului statistic național</p>	<p>majorat cu 30% comparativ cu cel din anul 2015</p> <p>Creșterea treptată a gradului de încredere în sistemul statistic național până la nivelul considerat „mediu”</p> <p>Gradul de punere în practică a reglementărilor de organizare, operaționalizare și funcționare a sistemului statistic național considerat la nivel „integral”</p> <p>Concepte ale managementului statisticii naționale adaptate la buna guvernare în proporție de 75%</p> <p>Fluctuație de personal în sistemul statistic reduse până la 5%</p>	<p>- Numărul utilizatorilor paginii web oficiale www.statistica.gov.md a crescut la sfârșitul anului 2020 cu cca 58% față de anul 2015.</p> <p>- Numărul total de sesiuni, la fel, a crescut cu 33%.</p> <p>- Numărul utilizatorilor Băncii de date http://statbank.statistica.md a crescut în 2020 cu 62% față de anul 2015, numărul de sesiuni cu 62% și numărul total de vizualizări a crescut de 2 ori</p> <p>Realizat parțial</p> <p>Din lipsa resurselor financiare n-a fost efectuat sondajul de opinie pentru aprecierea gradului de încredere în sistemul statistic național</p> <p>Realizat parțial</p> <p>Realizat parțial</p> <p>Realizat parțial</p> <p>Pentru a diminua fluctuația personalului și întru fortificarea capacităților resurselor umane, sunt aplicate diferite tehnici/acțiuni de motivare financiară și nefinanciară prin oportunități de promovare în funcția publică, cumuluri de performanță sau oportunități de participare la activități realizate în cadrul proiectelor de asistență, crearea condițiilor adecvate prin delegarea participării la evenimente internaționale și activități de instruire fără plată sau cursuri de studiere a</p>

Direcția prioritară/Obiectivul specific	Indicator de impact/rezultat	Note despre realizări
<p><i>Măsura 2.1.3.</i> Finanțarea susținută și sustenabilă a activităților statistice</p>	<p>Resurse financiare necesare pentru realizarea planurilor operaționale ale Strategiei de dezvoltare a sistemului statistic național asigurate integral</p>	<p>limbii engleze achitate din proiecte de asistență externă.</p> <p>Fluctuația funcționarilor publici la BNS la finele anului 2020 s-a diminuat cu circa 1% și constituie 5,85%</p> <p>Realizat în limitele mijloacelor financiare alocate de la bugetul de stat și în cadrul asistenței acordate de partenerii de dezvoltare</p>
<p><i>Obiectivul 2.2.</i> Rolul consolidat de coordonator al Biroului Național de Statistică pentru sistemului statistic național</p>	<p>Gradul de apreciere a activității Biroului Național de Statistică, ca coordonator al sistemului statistic național, validat de Consiliul național pentru statistică evaluat la nivelul „bine”</p>	<p>Realizat parțial</p> <p>Au fost elaborate și:</p> <ul style="list-style-type: none"> - adoptată Legea nr.93/2017 cu privire la statistica oficială (capitolul V care prevede coordonarea sistemului statistic național); - aprobate Programele anuale a lucrărilor statistice în care se includ producătorii de statistici oficiale și furnizorii de date administrative pentru producerea statisticilor publice
<p><i>Măsura 2.2.1.</i> Optimizarea/redefinire a atribuțiilor și funcțiilor sistemului statistic național</p>	<p>Nivel de implementare a prevederilor legale cu privire la structura și atribuțiile membrilor sistemului statistic național, considerat „ridicat”</p>	<p>Realizat parțial</p> <p>A fost elaborată și adoptată Legea nr.93/2017 cu privire la statistica oficială, în care se definește Sistemul Statistic Național și producătorii de statistici oficiale</p>
<p><i>Măsura 2.2.2.</i> Coordonarea sistemului statistic național de către Biroul Național de Statistică ca serviciu de interes general</p>	<p>Nivel de coordonare metodologică și tehnică asigurat de Biroul Național de Statistică în cadrul sistemului statistic național apreciat „corespunzător”</p>	<p>Realizat parțial</p> <p>Au fost realizate următoarele activități:</p> <ul style="list-style-type: none"> - elaborarea Legii nr.93/2017 cu privire la statistica oficială (capitolul V care prevede coordonarea sistemului statistic național); - elaborate Programele anuale a lucrărilor statistice în care se includ alți producători de statistici oficiale și furnizorii de date administrative pentru producerea statisticilor publice;

Direcția prioritară/Obiectivul specific	Indicator de impact/rezultat	Note despre realizări
<p><i>Măsura 2.2.3.</i> Determinarea și recunoașterea producătorilor de date statistice</p>	<p>Producători de statistici oficiale recunoscuți/certificați din perspectiva respectării Codului de practici al statisticilor europene</p>	<ul style="list-style-type: none"> - elaborate ordine comune (cu BNM, MADRM etc.) privind aprobarea instrumentarului statistic și metodologiilor de calcul a indicatorilor statistici; - organizate ateliere de lucru, cursuri de instruire, mese rotunde, training-uri privind metodologiile și know-how în domeniul statistic cu producătorii de statistici oficiale și deținătorii de date administrative <p>Realizat parțial</p> <p>Au fost realizate următoarele activități:</p> <ul style="list-style-type: none"> - adoptată Legea nr.93/2017 cu privire la statistica oficială (capitolul V care prevede coordonarea sistemului statistic național); - aprobate Programele anuale a lucrărilor statistice în care se includ producătorii de statistici oficiale și furnizorii de date administrative pentru producerea statisticilor publice; - elaborat proiectul Regulamentului privind identificarea altor producători de statistici oficiale

III. Provocări ce țin de realizarea Strategiei

În procesul realizării Strategiei BNS s-a confruntat cu o serie de provocări și constrângeri, care au avut impact important și asupra implementării Strategiei, în special:

3.1. Provocări ce împiedică reducerea sarcinii informaționale asupra respondenților statistici

În conformitate cu Codul de bune practici al statisticilor europene (principiul 9 „Sarcină neexcesivă pentru respondenți”), sarcina de răspuns nu trebuie să fie excesivă pentru respondenți și autoritățile statistice trebuie să întreprindă măsuri întru reducerea acesteia. Unele dificultăți care împiedică reducerea sarcinii informaționale sunt prezentate mai jos:

- 1) O serie de propuneri ale BNS privind excluderea unor cercetări statistice sau indicatori nerelevanți deseori nu sunt susținute de către unele autorități publice. Din contra, sunt diverse solicitări din partea partenerilor din cadrul administrației publice de includere de noi indicatori în rapoartele statistice existente sau implementarea unor cercetări noi, fapt care inevitabil contribuie la majorarea presiunii informaționale asupra respondenților statistici
- 2) Ghișeul unic de raportare gestionat de Centrul de Tehnologii Informaționale în Finanțe (raportare.gov.md) permite colectarea on-line a rapoartelor statistice. Totodată, sunt unele constrângeri importante, inclusiv ce țin de:

- a) posibilitatea de dezvoltare și modernizare în continuare a serviciilor de colectare on-line a datelor statistice prin intermediul Ghișeului unic. Astfel, este limitată posibilitatea de operare a modificărilor în chestionarele statistice existente, plasarea unor chestionare noi în cadrul Ghișeului, administrare a procesului de colectare a datelor, ceea ce împiedică extinderea numărului de chestionare statistice colectate electronic (din anul 2017 colectarea electronică este realizată doar pentru 26 tipuri de chestionare statistice. *Informativ*: BNS dispune în prezent de 110 tipuri de chestionare statistice);
- b) colectarea datelor de la toate categoriile de respondenți. Deoarece în Ghișeul unic pot raporta doar cei care dispun de semnătură electronică, gospodăriile țărănești, gospodăriile populației, persoanele fizice care nu au semnătură electronică nu pot actualmente prezenta date statistice prin acest Ghișeu;
- c) pre-completarea chestionarelor statistice cu unii indicatori deja disponibili în cadrul Ghișeului unic, la etapa actuală nu este posibilă;
- d) lipsa posibilității de vizualizare a procesului de raportare electronică la etapele inițiale de prezentare electronică a rapoartelor statistice de către entități (până la importarea datelor în baza de date a BNS).

În prezent, BNS poartă discuții intense cu Centrul de Tehnologii Informaționale în Finanțe și Serviciul Fiscal de Stat, în vederea extinderii funcționalităților Ghișeului unic și acordarea BNS a instrumentelor de design electronic și vizualizare a procesului de raportare electronică la diverse etape de prezentare electronică a rapoartelor statistice de către entități.

3.2. Accesul limitat al BNS la surse de date administrative (SDA)

Deși *Legea nr.93/2017 cu privire la statistica oficială* prevede accesul BNS la date administrative la nivel individual (art. 16), BNS se confruntă cu dificultăți în accesarea SDA în scopuri statistice, în special din cauza refuzului unor deținători de SDA de a le pune la dispoziția BNS, din diverse motive. De asemenea, în unele cazuri conținutul și formatul datelor disponibile în sursele de date administrative deseori nu corespunde rigorilor statistice (privind noțiunile și definițiile, clasificările utilizate, periodicitatea, actualizarea etc.). În același timp, date fiind reglementările legale cu privire la obligativitatea de a desfășura schimbul de date între deținătorii de date publice cu utilizarea platformei guvernamentale de interoperabilitate Mconnect (conform Hotărârii Guvernului nr.211/2019), sunt o serie de deficiențe și limitări în ceea ce privește capacitățile instituțiilor vizate în executarea reglementărilor legale și executarea tehnică a web-serviciilor solicitate de consumatorii de date prin care s-ar produce schimbul de date.

Un exemplu în acest sens este lipsa accesului la datele individuale privind traversările frontierei de către persoanele fizice deținute de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră. Fără de aceste date BNS nu poate efectua estimarea fluxurilor migrației internaționale (numărului imigranților și emigranților), distribuția teritorială a populației cu reședință obișnuită și realiza calculele indicatorilor demografici, acestea având drept consecință imposibilitatea producerii în termenele stabilite a activităților din Programul de lucrări statistice și a Planului de Acțiuni al Guvernului (PAG) pentru anii 2020-2023, furnizării în termenele stabilite în actele normative naționale și acordurile internaționale a datelor statistice, satisfacerii solicitărilor de informații statistice din partea societății civile și a partenerilor de dezvoltare.

Este de menționat că accesul la sursele de date administrative ar permite reducerea unor cercetări statistice (din statistica salarizării, statistica fondului locativ, unele cercetări ale mediului de afaceri) și, astfel, micșorarea sarcinii informaționale asupra mediului de afaceri.

3.3. Problema cadrelor

În prezent BNS dispune de peste 90 de posturi vacante, iar fluctuația de cadre este destul de înaltă. Insuficiența personalului în cadrul BNS a cauzat o serie de dificultăți, și anume:

- 1) Unele activități din Strategie sunt la etapa inițială de realizare sau nu au fost inițiate. La aceste activități se referă: implementarea managementului calității în statistică, documentarea și modernizarea proceselor statistice, dezvoltarea statisticilor ramurale conform recomandărilor UE etc. Sunt unele subdiviziuni noi, create încă în anul 2018, dar în care nu este angajată nici o persoană (Secția audit intern și managementul calității, Secția instruire în statistica oficială etc.)
- 2) Asimilarea redusă a cunoștințelor în cadrul proiectelor de asistență tehnică, în virtutea sarcinilor multiple curente în condițiile deficitului de cadre, cauzează provocări importante în procesul de realizare a activităților prevăzute în programele anuale de lucrări statistice

Factorii de constrângere sunt:

- nivelul necompetitiv de salarizare a specialiștilor BNS în comparație cu alte organe ale administrației publice, fapt ce provoacă dificultăți în angajarea de personal în cadrul BNS, în special a tinerilor specialiști, precum și menținerea cadrelor de calificare înaltă;
- moratoriul stabilit privind încadrarea personalului din sectorul bugetar în funcțiile vacante;
- lipsa unui centru de instruire continuă în cadrul SSN;
- sistarea pregătirii studenților la instituțiile de învățământ superior (inclusiv la ASEM, care tradițional pregătea specialiști în domeniul statisticii), fapt care constituie un risc important pe termen mediu și lung privind pregătirea specialiștilor cu specializare în statistică, punând în pericol dezvoltarea durabilă a SSN.

3.4. Constrângeri ce țin de finanțare și acordarea asistenței tehnice pentru dezvoltarea statisticii oficiale

3.4.1. Finanțarea de la Bugetul de stat

Finanțarea lucrărilor statistice este realizată în temei datorită alocațiilor de la Bugetul de stat pentru executarea lucrărilor curente ale BNS (ale Programelor anuale de lucrări statistice) și nu permit realizarea lucrărilor suplimentare ce țin de dezvoltarea sistemului de producție și diseminare statistică. Resursele alocate Biroului Național de Statistică de la Bugetul de stat, sunt planificate în proporție de peste 85% pentru cheltuieli salariale și doar 15% - pentru plata mărfurilor și serviciilor (arenda clădirilor, servicii de telecomunicații, servicii poștale, consumabile etc.), limitând posibilitățile de renovare a sistemului TIC al BNS și implementarea metodelor moderne de producție a informației statistice. Este de menționat că pentru anul 2021 de la Bugetul de stat au fost planificate mijloace financiare suplimentare față de anul 2020 pentru fortificarea bazei tehnico-materiale a BNS, *în special pentru modernizarea sistemului TIC* (în sumă de 4,2 mil. lei).

Cu părere de rău, finanțarea lucrărilor de pregătire către Recensământul populației și al locuințelor Runda 2020 (planificat pentru anul 2023), nu corespunde necesităților efective ale RPL. Astfel, din suma de 20,4 mil. lei necesară în anul 2021 pentru lucrările de pregătire a RPL 2023, în Bugetul de stat au fost planificate doar 2,4 mil. lei (11,8% față de necesar). Proiectul CBTM 2022-2024, de asemenea, prevede finanțarea lucrărilor de pregătire pentru RPL la nivel de 2,4 mil. lei anual, față de 67,8 mil. lei prevăzute pentru anul 2022 în CBTM 2021-2023 și 157,6 mil. lei – pentru anul 2023.

3.4.2. Implementarea cu întârziere a unor proiecte de asistență din partea partenerilor de dezvoltare

- a) ***Implementarea cu întârziere de doi ani a Proiectului UE ParStat*** a cauzat unele întârzieri în implementarea activităților, care n-au fost finalizate către sfârșitul anului 2020. Astfel, sunt o serie de activități care nu au fost inițiate sau se află în curs de realizare, și anume implementarea managementului calității în statistică, descrierea și documentarea proceselor statistice, utilizarea surselor de date administrative, instruirea în cadrul sistemului statistic național, dezvoltarea statisticilor ramurale conform recomandărilor UE, perfecționarea legislației statistice, perfecționarea metodelor statistice și implementarea altor noi ce țin de estimarea statistică, ajustările sezoniere, imputarea non-răspunsurilor etc.
- b) ***Neinițierea implementării Proiectului UE privind asigurarea BNS cu echipament tehnic*** (în cadrul proiectului ENI/2019/406-262 „*Supply of Equipment for the National Bureau of Statistics of the Republic of Moldova*”) a făcut imposibilă realizarea acțiunilor privind dezvoltarea și modernizarea infrastructurii tehnologiei informaționale, implementarea unor instrumente moderne pentru colectarea datelor, dezvoltarea sistemelor moderne de stocare a datelor etc.
- c) ***Implementarea cu întârziere a proiectului de asistență tehnică din partea FAO*** a cauzat întârziere în implementarea acțiunilor legate de perfecționarea statisticii agriculturii.

3.5. Pandemia COVID-19

Pandemia COVID-19 a cauzat unele întârzieri în implementarea activităților în anul 2020, inclusiv a afectat desfășurarea până la finele a.2020 a unei evaluări externe, complexe a implementării Strategiei.

Anexă: Informație privind realizarea Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei de dezvoltare a sistemului statistic național 2016-2020.

Oleg CARA,
Directorul general al
Biroul Național de Statistică,
Președinte al Consiliului Național pentru Statistică

